

Systém ochrany pred zlyhaním finančnej inštitúcie

V prípade zlyhania finančnej inštitúcie, existuje systém ochrany vkladov stanovený zákonom č. 118/1996 Z.z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, podľa ktorého sa zriadil Fond ochrany vkladov (ďalej len "FOV"), ktorý sústreďuje peňažné príspevky (ďalej len "príspevky") bánk a pobočiek zahraničných bánk na poskytovanie náhrad za vklady uložené v bankách a v pobočkách zahraničných bánk a nakladá s nimi v súlade s týmto zákonom.

Sídlo FOV: Kapitulská ul. č.12, 812 47 Bratislava, web: www.fovsr.sk

Hlavnou úlohou FOV je podľa zákona:

- sústreďovať peňažné príspevky bánk a pobočiek zahraničných bánk na poskytovanie náhrad za vklady uložené v bankách a v pobočkách zahraničných bánk,
- nakladať s nimi podľa zákona, najmä poskytovať náhrady za nedostupné vklady v bankách a v pobočkách zahraničných bánk v rozsahu a za podmienok ustanovených zákonom o ochrane vkladov a Všeobecnými podmienkami vyplácania náhrad za zákonom chránené nedostupné bankové vklady.

FOV je fond, ktorý sústreďuje peňažné prostriedky bánk na poskytovanie náhrad za vklady uložené v bankách, ak sa stanú nedostupnými. Chránenými vkladmi sú vklady:

- fyzickej osoby (občan aj podnikateľ),
- nadácie, neinvestičného fondu, neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby, združenia občanov, spoločenstiev vlastníkov bytov a nebytových priestorov, alebo správcov bytových domov za vklady na účtoch bytových domov zriadených správcom bytového domu podľa osobitného zákona,
- vybraných právnických osôb.

Za chránené vklady sa v zmysle zákona o ochrane vkladov považujú vklady:

- na vkladných knižkách na meno,
- na bežných účtoch,
- na vkladových účtoch s výpovednou lehotou,
- na účtoch termínovaných vkladov,
- vo forme verejne neobchodovateľných vkladových listov/depozitných certifikátov na meno,
- notárskej úschovy, ak oprávneným príjemcom z tejto úschovy je alebo má byť osoba, ktorej vklady sú chránené.

Zákomom nie sú chránené:

- vklady notárskej úschovy, ak nie sú splnené náležitosti a podmienky stanovené zákonom,
- vklady vo forme dlhopisu, zmenky alebo šeku,
- vklady na doručiteľa, zostatky zrušeného vkladu na doručiteľa, najmä vklad potvrdený vkladnou knižkou na doručiteľa, vkladovým listom na doručiteľa alebo pokladničnou poukážkou na doručiteľa,
- podielový list, vklad potvrdený cennými papiermi, ktoré sú prijaté na obchodovanie na trh burzy cenných papierov, investičný nástroj, iný cenný papier alebo derivát prijatý obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi na vykonanie investičnej služby a klientsky majetok chránený Garančným fondom investícií podľa osobitného zákona,
- vklady tých právnických osôb, ktoré zákon taxatívne z ochrany vylučuje (napr. banky, obchodníci s cennými papiermi, ktorí nie sú bankou, vykonávacie a sprostredkujúce inštitúcie platobného styku, prevádzkovatelia platobného systému, ďalší účastníci platobného systému, centrálny depozitár cenných papierov, ďalší účastníci systému zúčtovania a vyrovnania obchodov s investičnými nástrojmi, burza cenných papierov, komoditná burza, správcovská spoločnosť vrátane majetku v podielovom fonde, poisťovne, zaisťovne, doplnkové dôchodkové poisťovne, poštový podnik, právnická osoba prevádzkujúca lotérie alebo iné podobné hry, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, štát, štátny fond, obec, vyšší územný celok, rozpočtová organizácia štátu, štátneho fondu alebo obce, príspevková organizácia štátu, štátneho fondu alebo obce, orgán verejnej moci, Garančný fond investícií, Fond ochrany vkladov...),
- vklady obchodnej spoločnosti, ktorá podľa osobitného zákona musí mať účtovnú závierku overenú audítorom, alebo nedoručila banke jednoznačné písomné oznámenie, či musí, alebo nemusí mať účtovnú závierku overenú audítorom,
- vklad, ktorý je vlastným zdrojom financovania banky podľa osobitného zákona, vklady alebo spoločné vklady, ktoré nie sú podľa záznamov vykonaných bankou alebo pobočkou zahraničnej banky v jej informačnom systéme alebo vo

vkladateľovom doklade o vkladovom vzťahu pred dňom, keď sa vklady stali nedostupnými, vedené pre vkladateľa/viac vkladateľov s rozsahom nevyhnutných údajov o každom vkladateľovi.

Za nedostupný vklad v banke podľa zákona má vkladateľ právo na náhradu od fondu v rozsahu podľa zákona.

Výška náhrady za nedostupný vklad:

Dňom 30.decembra 2010 nadobudla účinnosť novela zákona o ochrane vkladov, ktorou sa mení výška náhrady za nedostupný vklad. V prípade vzniku neschopnosti banky alebo pobočky zahraničnej banky vyplácať vklady, by Fond ochrany vkladov poskytol v súhrne jednému vkladateľovi alebo inej osobe oprávnenej podľa zákona o ochrane vkladov náhradu vo výške nedostupného vkladu, **najviac však vo výške 100 000 eur.**

Od 1. januára 2009 má vkladateľ právo na náhradu od FOV za nedostupný vklad v banke alebo v pobočke zahraničnej banky v eurách, pričom vypočítaná výška náhrady sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nahor.

Výška náhrady za vklad v cudzej mene sa vypočítava v eurách podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska, ktorý je platný ku dňu, keď sa vklady stali nedostupnými.

Fond najneskôr do piatich pracovných dní od doručenia vyhlásenia banky, že nie je schopná vyplácať vklady alebo od zistenia tejto skutočnosti NBS alebo doručenia vykonateľného rozhodnutia súdu určí začatie, trvanie, spôsob a miesto vyplácania náhrad. Oznámenie o týchto pravidlách vyplácania náhrad fond doručí bez zbytočného odkladu banke alebo jej správcovi.

Vyplácanie náhrad sa musí skončiť najneskôr do 20 pracovných dní od vyhlásenia banky ako je uvedené vyššie alebo od doručenia vykonateľného rozhodnutia súdu. Fond môže s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska v odôvodnených prípadoch túto lehotu predĺžiť najviac o desať pracovných dní.

Banka alebo správca je povinná údaje o začatí, trvaní, spôsobe a mieste vyplácania náhrad spolu s vyhlásením o tom, že nie je schopná vyplácať vklady počas 48 hodín alebo spolu s výrokom vykonateľného rozhodnutia súdu uverejniť v hromadných informačných prostriedkoch s celoštátnou pôsobnosťou a vo verejne prístupných priestoroch banky v najbližší pracovný deň po doručení oznámenia o neschopnosti vyplácať vklady.

Fond vypláca náhrady za nedostupné vklady spravidla prostredníctvom banky.

Osoba, ktorá si uplatňuje právo na náhradu za nedostupný vklad, musí preukázať podľa druhu vkladu, že má právo na výplatu náhrady za tento vklad; toto právo sa preukazuje najmä dokladom o vkladovom vzťahu alebo rozhodnutím súdu alebo iného príslušného orgánu verejnej moci. Žiadatelia ďalej musia relevantne preukázať svoju totožnosť a poskytnúť ďalšie doklady vyžadované zákonom na preukázanie svojho práva.

Podrobnejšie informácie o systéme ochrany vkladov a FOV nájdete na internetovej adrese fondu www.fovsr.sk